

Justitiedepartementet

**Angående promemorian Utökade registerkontroller vid anställning i kommun
(Ds 2024:24)**

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över rubricerad promemoria.

Myndigheten har tagit del av förslagen i promemorian utifrån de aspekter som myndigheten har att beakta inom ramen för sitt brottsförebyggande uppdrag. Myndighetens erfarenheter från omfattande samverkan med kommuner inom ramen för det brottsförebyggande arbetet ligger till grund för ställningstagandena i yttrandet.

Ekobrottsmyndigheten konstaterar att risken för att kommuners verksamhet infiltreras av kriminella är hög och tillstyrker som helhet promemorians förslag om kommunernas utökade möjligheter till registerkontroller vilka förväntas bidra till ett förbättrat säkerhetsarbete och motverka otillåten påverkan.

Myndigheten vill framföra följande synpunkter.

Registerkontroll i syfte att upprätthålla ett verksamhetsskydd (avsnitt 9)

Samtliga kommuner bör analysera sitt behov av att upprätthålla verksamhetsskydd samt utveckla rutiner för när registerkontroller bör göras, sker inte detta finns en risk för att oseriösa eller kriminella individer söker sig till de kommuner där registerkontroller inte sker. Samtliga kommuner behöver därför göra en analys av behovet av att upprätthålla verksamhetsskydd och rutiner för när registerkontroller bör göras. En lagstadgad skyldighet för kommuner att kartlägga och analysera sina skyddsvärden eller sitt verksamhetsskydd och därigenom fastställa vilka befattningar som är kritiska bör därför övervägas som en komplettering till förslaget om att kommuner ska få genomföra registerkontroller vid anställning till en befattning som är kritisk för kommunens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Registerkontroll av den som redan är anställd (avsnitt 10)

Ekobrottsmyndigheten konstaterar i likhet med utredningen att kommunerna är sårbara bl.a. mot bakgrund av att stora välfärdsresurser fördelas på lokal nivå och revisionen är svag. Det kommunala anställningsförfarandet saknar också motsvarighet till reglerna i lagen om offentlig anställning. Sammantaget medför det en hög risk för korruption, infiltration och annan påverkan från organiserad brottslighet. Myndigheten instämmer i utredningens bedömning att det vid nyanställning är av vikt att kommunerna ges möjlighet att kontrollera en sökande mot belastnings- och misstankeregistret, men det är lika viktigt att arbetsgivaren får kännedom om att en redan anställd lagförts eller misstänks för brott. Enligt utredningen kommer misstanke om brottslighet i många fall arbetsgivaren till del även utan löpande kontroller. Ekobrottsmyndigheten bedömer att det snarare sker endast undantagsvis. Individer inom vissa grupper som är anställda på kommunala nyckelpositioner utsätts för påtryckningar av organiserad brottslighet. I många fall arbetar och bor också den kommunalanställda inom ett begränsat geografiskt område vilket skapar extra sårbarhet. Sammantaget konstateras att kommunal personal är utsatt för ett starkt tryck från aktörer inom ekonomisk brottslighet. De skyddsintressen som motiverar registerkontroller i samband

med anställning gör sig därför gällande även beträffande redan anställd personal. En ordning där kommunerna ges möjlighet att genomföra noggranna och säkra registerkontroller även under pågående anställning skulle ytterligare stärka kommunernas möjlighet att förbättra sitt säkerhetsarbete och motverka otillåten påverkan och bör därför utredas ytterligare.

Mot bakgrund av Ekobrottsmyndighetens kunskap om kommunernas förutsättningar anser myndigheten att kommunerna behöver ytterligare verktyg för att motverka att anställda nyttjas för infiltration och som möjliggörare för kriminella. Kontroller mot de register som föreslås i utredningen behöver kompletteras av en bredare grundutredning liknande den som ingår i en säkerhetsprövning med stöd av säkerhetsskyddslagen. Myndigheten anser därför att det krävs en kompletterande och tydlig lagstiftning som ger kommuner möjlighet att inhämta och behandla nödvändiga uppgifter i syfte att säkerställa ett robust verksamhetsskydd.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Rikard Jermsten. I ärendets slutliga handläggning har rättschefen Susanne Södersten och chefen för brottsförebyggande kansliet Anna Karin Hansen deltagit. Verksjuristen Fatima Thelander von Ahn har varit föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Expedition till
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
Ju.L4@regeringskansliet.se
ju.da@regeringskansliet.se